

CĂRȚI DE TEATRU

Mihai MĂNIUȚIU

Câteva gânduri la o lansare de carte*

George Banu e o fire eminentemente renescentistă. Și totuși, în vremea din urmă, fără a deveni un altul, am impresia că George Banu a căpătat un aer ceva mai nordic. Nu e deloc cețos, însă nu îi displace încețoșarea, nu e cătuși de puțin sumbru, dar cochetează cu asprimea și desimile umbrei, nu a renunțat la cartezianismul lui bine temperat, însă se simte adesea inspirat de vibrațiile mai degrabă melancolice ale gândului.

Excepționala carte **Spatele omului**, a cărei lansare și tălmăcire românească le celebrăm acum, e alcătuită din texte de exhaustivă și fină analiză. Fiecare capitol e o bijuterie. Paginile despre Caspar David Friedrich, de pildă, sunt un deliciu... George Banu scrie texte minuțios gândite, care te fac să gândești. Interogația e, în interiorul lor, la fel de pertinentă ca și afirmația. Cartea mustește de idei și te îndeamnă să ai idei. Citiți această carte pentru a vă bucura de posibilitatea dialogului tăcut cu autorul. George Banu are acest dar de a fi o prezență vie în pagina scrisă.

În ce mă privește, eu am un raport special cu această carte (precum și cu aceea despre *Noapte*). Cele două cărți sunt deja texte ale *îndepărtării* și prefătează, în opinia mea, scrierile sale ulterioare: *Uitarea* și *Odihna*. Texte ale *îndepărtării*, dar și ale unei microscopii sufletești care m-a îndemnat să le asimilez, să le montez, să le întorc, adică, la sursa din care au pornit, chiar dacă păreau a „se îndepărta” de ea: Teatrul...

Scriind *L'homme de dos*, *La Nuit*, *L'oubli*, *Le Repos*, autorul are ochii ațintiți spre mister, spre tot ceea ce imaginarul caută să ne spună despre acel „dincolo” care ne obsedează continuu. Textele acestea sunt texte misteriale, care nu iau vâlul de pe obiectul cercetat, ci se strecoară sub vâl pentru a se împărtăși din mister. Iată-l, așadar, pe autor fascinat de enigme... Iată-l, în *L'homme de dos*, descifrând enigma acestor corpuri care ne întorc spatele, care nu au privire, și în a căror privire ascunsă se insinuează tocmai el, autorul, spre a ne spune povestea lor... și povestea a ceea ce privesc sau nu privesc ele.

Rândurile rezervate teatrului sunt, ca de obicei la George Banu, limpezi, incitante, percutante. Nu adjectivez deloc la întâmplare: limpezi, pentru că mă lasă să pătrund imediat în argumentație; incitante, deoarece „instigă” la discuții; percutante, deoarece tind (și izbutesc) să rămână în memoria cititorului.

Deloc surprinzătoare, prin urmare, apetența de azi a eseistului pentru reflecția scurtă, pentru adagiu, pentru aforism. Pentru gândul asemenea unui flash, care fixează clipa. Fulgurație a gândirii. Gândire fulgurantă.

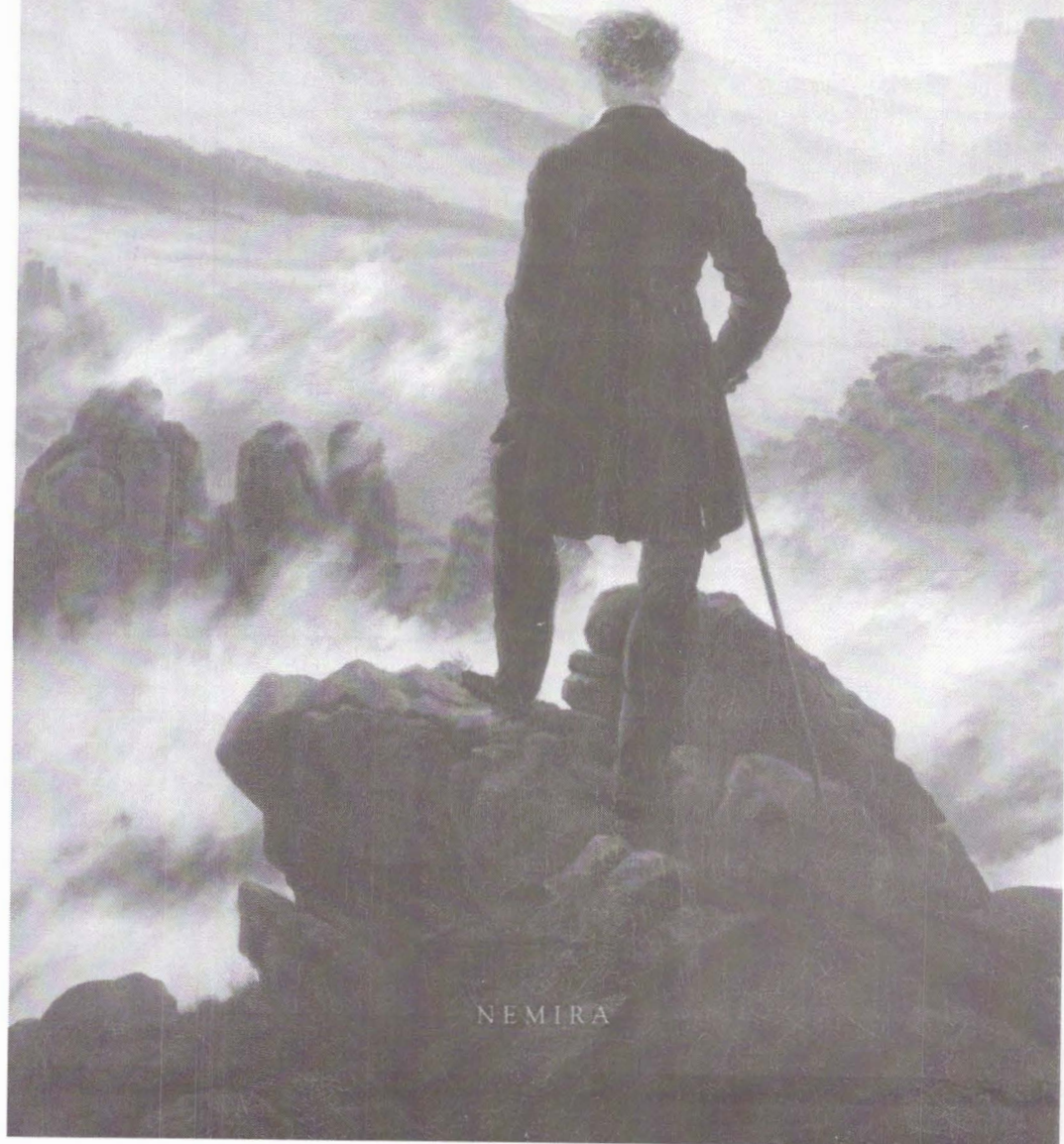
George Banu a însoțit mulți regizori în parcursul lor și i-a plăcut să se definească drept *însoțitor* al lor. Acum, când plonjează în enigmă, în interogația sfâșiată – din *Uitarea* sau din *Odihna* –, vreau să cred că, însoțindu-l, preluându-i rolul de însoțitor, ca regizor, restabilesc un echilibru binevenit.

* George Banu, *Spatele omului*, Editura Nemira, București, 2008.

George Banu

SPATELE OMULUI

- pictură și teatru -

NEMIRA